
DE FEITEN OVER
CRACK
cocaïne
Basecoke
Bori
Gekookte coke
Wit
Rock
geendrugs-welleven.nl

WAAROM DIT BOEKJE WERD GEMAAKT

Er wordt tegenwoordig veel over drugs gesproken – op school, op straat, op het internet en op tv. Soms is het waar, soms niet.

Wat je misschien niet weet, is dat veel van wat je over drugs hoort, eigenlijk afkomstig is van diegenen die ze verkopen. Ex-dealers hebben gezegd dat ze mensen van alles vertellen om te zorgen dat ze drugs kopen.

Je hebt de waarheid en de echte feiten over drugs nodig, zodat je er een weloverwogen beslissing over kunt nemen. Daarom hebben we dit boekje opgesteld – voor jou.

Jouw feedback is belangrijk voor ons. Laat ons dus weten wat je van dit boekje vindt. Ga naar **GeenDrugs-WelLeven.nl** of stuur een e-mail naar **info@drugfreeworld.org**.

Wat is crack cocaïne?

Crack cocaïne is een krachtige, zeer verslavende stimulerende drug die wordt gemaakt van cocaïne in poedervorm*. Het komt in vaste brokken of kristallen die geel, lichtroze of wit kunnen zijn. De naam *crack* komt van het krakende of knapperende geluid dat het maakt wanneer het wordt verhit en gerookt.

In de jaren 1980 begon crack in de Verenigde Staten te worden gebruikt en sindsdien heeft het zich over Noord- en Zuid-Amerika, Europa en andere delen van de wereld verspreid. Crack kan worden gerookt of gesnoven. Door crack te roken, bereikt het snel de hersenen, waardoor er een intense, onmiddellijke high ontstaat die slechts zo'n 15 minuten duurt. Crack roken kan heel snel tot verslaving leiden, soms zelfs na de eerste keer. Mensen die verslaafd zijn aan crack raken verstrikt in een constante cyclus van proberen die eerste high te behouden.

Omdat cocaïne vroeger heel duur was, werd het beschouwd als een "drug voor rijke mensen". Crack daarentegen wordt verkocht tegen prijzen die zo laag zijn dat zelfs tieners het zich kunnen veroorloven – tenminste in het begin. Zodra iemand eenmaal verslaafd raakt, stijgen de kosten snel, omdat ze meer nodig hebben om hun verslaving te bevredigen.

* Zie voor meer informatie over cocaïne in poedervorm het boekje *De Feiten over Cocaïne* in deze serie.

Gebruikte benamingen

Enkele gebruikte benamingen voor crack cocaïne zijn:

- **Apple Jack**
- **Base**
- **Basecoke**
- **Bazooka**
- **Bori**
- **Candy**
- **Cloud**
- **Crack**
- **Crack cocaïne**
- **Crunch & munch**
- **Dice**
- **Freebase**
- **French fries**
- **Gekookte coke**
- **Glo**
- **Gravel**
- **Grit**
- **Hail**
- **Ice cubes**
- **Kryptonite**
- **Paste**
- **Raw**
- **Rock(s)**
- **Rox of Roxanne**
- **Scramble**
- **Sleet**
- **Steentjes**
- **Sugar block**
- **Troop**
- **Wit**

Ik heb bijna een jaar met een crackverslaafde samengewoond. Ik hield zielsveel van die verslaafde. Hij was mijn vriend, maar ik kon het niet meer aan.

De politie hield me aan en fouilleerde me. We werden om 6.00 uur uit bed gelicht. Mijn ex bleef maar stelen en kon zich niet van zijn pijp losmaken.

Ik denk dat crack erger is dan heroïne – één pijp kan genoeg zijn om je in een immoreel monster te veranderen." – Audrey

Internationale cijfers

In de Verenigde Staten gaven ongeveer 778.000 mensen van 12 jaar en ouder aan dat ze het jaar daarvoor crack hadden gebruikt.

Uit een onderzoek bleek dat meer dan 42 miljoen mensen in de VS (meer dan 12 procent van de bevolking) in hun leven een of andere vorm van cocaïne hadden gebruikt, waarvan meer dan 10,1 miljoen mensen specifiek crack hadden gebruikt. Uit hetzelfde onderzoek bleek dat het aantal mensen dat crack gebruikte in de maand voorafgaand aan het onderzoek het hoogste was in 14 jaar.

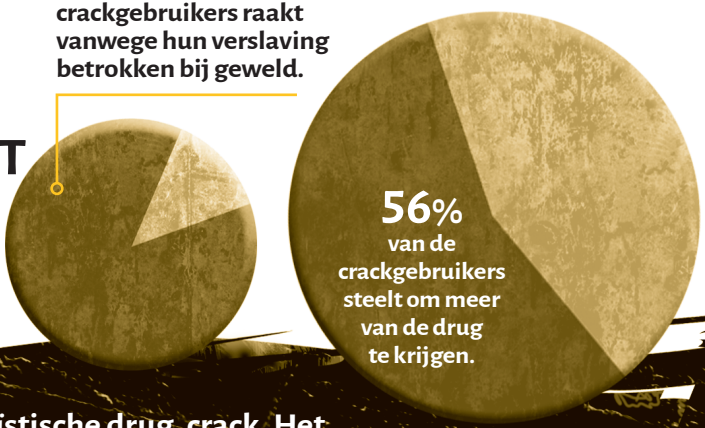
In Europa is het aantal mensen dat voor het eerst crack cocaïne gebruikt en behandeling zoekt, in vijf jaar tijd met 42 procent gestegen.

Internationaal zijn er ook aanwijzingen dat gebruikers die voor het eerst crack proberen steeds jonger worden. In Brazilië bijvoorbeeld is een aanzienlijk aantal mensen dat voor het eerst crack gebruikt een tiener, sommigen zijn pas 12 of 13 jaar. Dat is een zorgwekkende trend.

CRACK & CRIMINALITEIT

87% van de crackgebruikers raakt vanwege hun verslaving betrokken bij geweld.

56% van de crackgebruikers steelt om meer van de drug te krijgen.

Het is een totaal egoïstische drug, crack. Het neemt je leven over. Crack grijpt je snel. Er is maar weinig tijd voor nodig. De hunkering die het veroorzaakt is enorm. En omdat de high maar even duurt, ga je het uiteindelijk steeds vaker gebruiken." – Peter

Waarom is crack zo enorm verslavend?

Crack cocaïne is een van de meest verslavende illegale drugs. Het beïnvloedt de pleziercentra in de hersenen, waardoor een intense, valse euforie ontstaat. Omdat de high zo kort is, roken gebruikers vaak herhaaldelijk crack om te proberen dat gevoel vast te houden.

Hoewel de eerste keer dat iemand crack gebruikt een keuze van de persoon kan zijn, verzwakt herhaaldelijk gebruik snel de zelfbeheersing en het beoordelingsvermogen, waardoor het moeilijk wordt om te stoppen. Na verloop van tijd neemt de verslaving het over, waardoor crack het belangrijkste in het leven van de gebruiker wordt, ondanks de schade die het veroorzaakt.

Ik had een crackcocaïneverslaving van 2000 euro per week en wilde wanhopig graag vrij zijn van de ketenen.” – Jennifer

Gevolgen van crack

WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN CRACK COCAÏNE OP KORTE TERMIJN?

Crack veroorzaakt een kortstondige, intense high, gevolgd door een diepe depressie, prikkelbaarheid en een sterke hunkering naar meer. Gebruikers eten of slapen vaak niet en kunnen een sterk verhoogde hartslag, spierkrampen en stuiptrekkingen ervaren. Het kan ervoor zorgen dat gebruikers zich paranoïde*, boos, vijandig of angstig voelen – zelfs als ze niet high zijn.

Het gebruik van crack verhoogt het risico op een hartaanval, beroerte, epileptische aanval of ademhalingsproblemen, die allemaal tot een plotselinge dood kunnen leiden.

Crack roken brengt ook extra gezondheidsrisico's met zich mee. Het wordt vaak vermengd met andere stoffen die giftige dampen produceren wanneer ze worden verbrand. Korte crackpijpen kunnen gebarsten en geblakerde lippen veroorzaken, bekend als een *cracklip*, omdat ze de hete pijp tegen hun lippen drukken.

* paranoïde: extreem en onredelijk achterdochtig, wantrouwend of bang voor andere mensen zonder bewijs of goede redenen

WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN CRACK COCAÏNE OP LANGE TERMIJN?

Naast de risico's die gepaard gaan met het gebruik van cocaïne, zoals vernauwde bloedvaten, een verhoogde lichaamstemperatuur, verhoogde hartslag en hoge bloeddruk, en het risico op een epileptische aanval of hartaanval, kunnen crackgebruikers acute ademhalingsproblemen krijgen, waaronder hoesten, kortademigheid, longletsel en bloedingen.

Het enige waar ik aan dacht was crack cocaïne. En wanneer iemand je er wat van aanbiedt, spring je erop af en neem je het. Het is net een uitgehongerde man een snee brood aanbieden als hij er kilometers voor loopt.

Het werd teveel voor me toen ik een paar weken lang constant aan het roken was geweest. Op een dag besloot ik gewoon dat ik er genoeg van had – ik kon niet meer zo leven en ik probeerde zelfmoord te plegen.

Ik moet ervoor proberen te vechten. Ik hoop dat mijn overlevingsinstinct het overneemt." – John

Ik ging met pensioen als een succesvolle bedrijfsleider die twee dochters door de universiteit had geholpen en mijn pensioen had verdiend. Mijn pensioensfeest was echter het begin van vijf jaar hel. Ik maakte toen voor het eerst kennis met crack cocaïne. In de daaropvolgende vijf jaar verloor ik mijn huis, mijn vrouw, al mijn financiële middelen, mijn gezondheid en bijna mijn leven. Ik heb ook twee jaar in de gevangenis gezeten." – William

De gevolgen op lange termijn van het gebruik van crack cocaïne zijn onder andere ernstige schade aan het hart, de lever en de nieren. Gebruikers hebben ook meer kans op infectieziekten.

Dagelijks gebruik veroorzaakt slaapgebrek en een verlies aan eetlust wat leidt tot ondervoeding. Het roken van crack cocaïne kan agressief en paranoïde gedrag veroorzaken.

Omdat crack cocaïne de manier waarop de hersenen chemicaliën verwerken verstoort, hebben gebruikers steeds meer van de drug nodig om zich "normaal" te voelen. Mensen die verslaafd raken aan crack cocaïne, verliezen, net als bij de meeste andere drugs, hun interesse in andere gebieden van het leven.

Het afkicken van crack veroorzaakt ernstige depressies, die na elk gebruik groter worden. De ontwenningsverschijnselen kunnen zo erg worden dat iemand alles zal doen om aan de drug te komen – zelfs een moord plegen. En als ze geen crack kunnen krijgen, kan de depressie de verslaafde tot zelfmoord drijven.

Lichamelijke & mentale gevolgen

GEVOLGEN OP KORTE TERMIJN

Omdat het wordt gerookt, zijn de gevolgen van crack cocaïne directer en intenser dan die van cocaïne in poedervorm. Gevolgen op korte termijn zijn onder andere:

- Verlies van eetlust
- Verhoogde hartslag, bloeddruk, lichaamstemperatuur
- Vernauwde bloedvaten
- Versnelde ademhaling
- Verwijde pupillen
- Verstoord slaappatroon
- Misselijkheid
- Overstimulatie
- Bizar, grillig, soms gewelddadig gedrag
- Hallucinaties, buitengewone prikkelbaarheid, opvliegendheid
- Tactiele hallucinatie waarbij het lijkt of er beestjes onder de huid kruipen
- Angstgevoelens en paranoia
- Depressie
- Intens hunkeren naar de drug
- Paniek en psychose
- Een hoge dosis (zelfs bij één keer) kan leiden tot stuiptrekkingen, beroertes en een plotselinge dood

GEVOLGEN OP LANGE TERMIJN

- Permanente schade aan bloedvaten in het hart en de hersenen
- Hoge bloeddruk die leidt tot hartaanvallen, beroertes en de dood
- Schade aan lever, nieren en longen
- Hevige pijnen aan de borst
- Ademhalingsfalen
- Infectieziekten en ettergezwellen wanneer het geïnjecteerd wordt
- Ondervoeding en gewichtsverlies
- Ernstig tandbederf
- Auditieve en tactiele hallucinaties
- Seksuele problemen, schade aan voortplantingsorganen en onvruchtbaarheid (zowel bij mannen als vrouwen)
- Desoriëntatie, apathie, extreme uitputting en verwarring
- Prikkelbaarheid en stemmingsstoornissen
- Toename van risicovol gedrag
- Delirium of psychose
- Ernstige depressie
- Tolerantie en verslaving

Kinderen: de onschuldigste slachtoffers van crack cocaïne

De onschuldigste slachtoffers van crack cocaïne zijn baby's van moeders die de drug tijdens de zwangerschap gebruikten. De March of Dimes, een non-profitorganisatie die zich richt op de gezondheid van moeders en baby's, meldt dat het gebruik van cocaïne (in welke vorm dan ook) tijdens de zwangerschap zowel moeder als kind kan schaden. Het kan ernstige bloedingen veroorzaken, die levensbedreigend kunnen zijn en kunnen leiden tot een vroeggeboorte of miskraam. Baby's die aan crack zijn blootgesteld, kunnen bij de geboorte ontwenningsverschijnselen ervaren en op de lange termijn gezondheids-problemen krijgen, zoals problemen met het gezichtsvermogen en het gehoor, gedragsproblemen, leerproblemen en moeite met concentreren.

Ik maakte kennis met het roken van crack cocaïne en vanaf dat moment hield alles op met functioneren. Ik was op stap met een paar mensen die ik op dat moment als echte goede vrienden beschouwde. Weet je, het is waar wat ze zeggen over crack: als je die eerste hit krijgt, zul je nooit meer diezelfde high krijgen. Het maakte me helemaal kapot. Het nam volledig de controle over.

Crack cocaïne heeft mijn reputatie, mijn eigenwaarde en mijn zelfrespect geruïneerd." – Diane

Crack Cocaïne: een korte geschiedenis

Het gebruik van cocabladeren gaat meer dan 3000 jaar terug. Crack cocaïne, de gekristalliseerde vorm van cocaïne, werd in de jaren 1970 ontwikkeld tijdens een explosieve groei in de cocaïnehandel. De populariteit ervan groeide halverwege de jaren 1980.

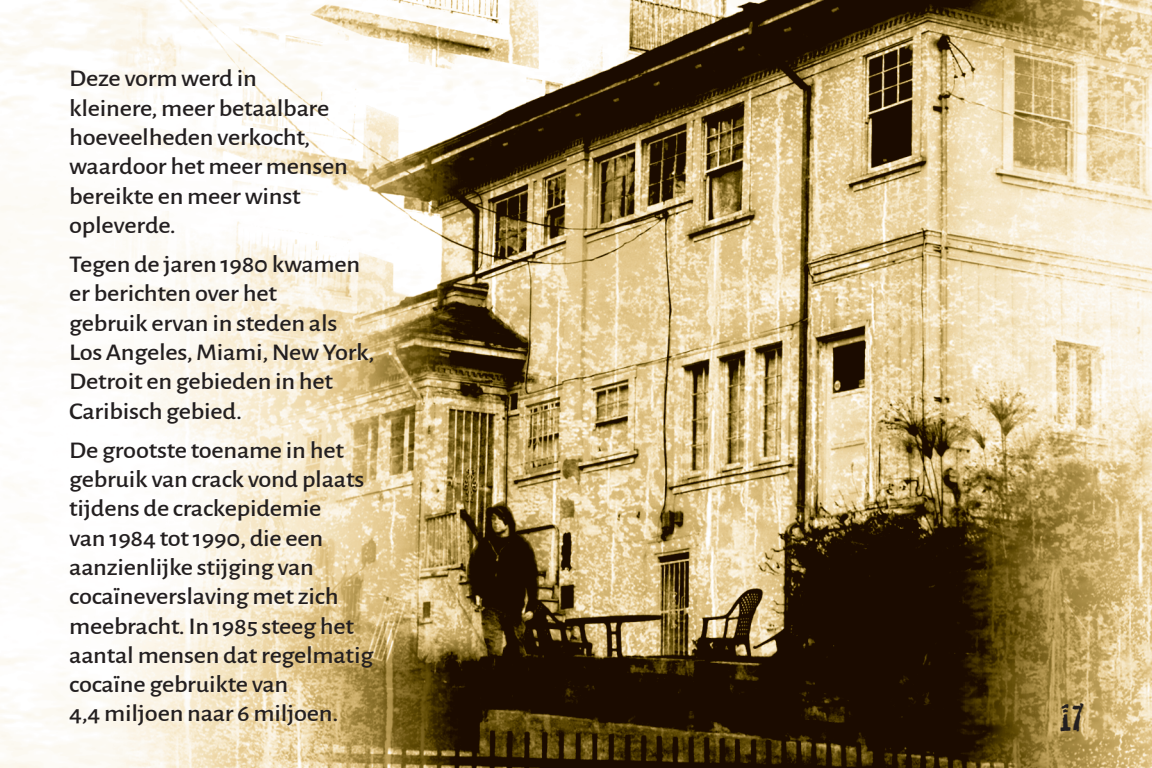
Volgens de Drug Enforcement Administration (DEA, de Amerikaanse overheidsinstantie belast met het bestrijden van illegale drugs en drugshandel) werd er aan het einde van de jaren 1970 een enorme hoeveelheid cocaïnepoeder naar de VS verscheept, waardoor de prijzen met wel 80 procent daalden. Om de winst te behouden, zetten drugsdealers de cocaïne in poedervorm om in crack, dat gerookt kon worden.

Crack is een droom voor dealers: hij geeft een onmiddellijke high en gebruikers raken er in zeer korte tijd aan verslaafd.

Deze vorm werd in kleinere, meer betaalbare hoeveelheden verkocht, waardoor het meer mensen bereikte en meer winst opleverde.

Tegen de jaren 1980 kwamen er berichten over het gebruik ervan in steden als Los Angeles, Miami, New York, Detroit en gebieden in het Caribisch gebied.

De grootste toename in het gebruik van crack vond plaats tijdens de crackepidemie van 1984 tot 1990, die een aanzienlijke stijging van cocaïneverslaving met zich meebracht. In 1985 steeg het aantal mensen dat regelmatig cocaïne gebruikte van 4,4 miljoen naar 6 miljoen.

Aan het eind van 1986 kon crack in 28 staten en Washington, DC, worden gevonden. Een jaar later waren er nog maar vier staten die niet rapporteerden dat crack beschikbaar was. Sindsdien heeft het gebruik van crack zich verspreid over Amerika, Europa en daarbuiten.

In 2002 kreeg het Verenigd Koninkrijk te maken met zijn eigen crackepidemie, toen het aantal mensen dat dat jaar hulp zocht om van hun verslaving af te komen met bijna 50 procent toenam. Het Verenigd Koninkrijk meldde tussen 2000 en 2006 een toename van 74 procent van in beslag genomen crack.

Kort geleden lieten rapporten zien dat het aantal mensen dat de maand ervoor crack had gebruikt, het hoogste punt in 14 jaar had bereikt.

Wat dealers je zullen vertellen

Bij een enquête onder jongeren waarbij gevraagd werd waarom ze ooit met drugs begonnen waren, antwoordde 55 procent dat ze het deden onder invloed van hun vrienden. Ze wilden cool en populair zijn. Dealers weten dit.

Ze zullen je benaderen als vriend en aanbieden om je "te helpen" met "iets om je op te peppen". De drug zal "je helpen erbij te horen" of "je cool maken".

Drugsdealers, met geld als enige motivatie, zullen alles zeggen om ervoor te zorgen dat jij hun drugs koopt. Ze zullen je vertellen: "Probeer crack gewoon één keer en alles komt goed; het zal ervoor zorgen dat alles verdwijnt."

Het kan ze niet schelen of de drugs je leven verwoesten, zolang ze maar betaald krijgen. Het enige waar ze om geven is geld. Ex-dealers geven toe dat ze kopers zagen als "pionnen in een schaakspel".

Krijg de feiten over drugs. Neem je eigen beslissingen.

De feiten over drugs

Drugs zijn in feite vergif. Hoeveel men ervan gebruikt, bepaalt het effect.

Een kleine hoeveelheid werkt als een oppeppend middel (het versnelt je). Een grotere hoeveelheid werkt als een kalmerend middel (het vertraagt je). Een nog grotere hoeveelheid werkt als vergif en kan iemand doden.

Dat geldt voor elke drug. Alleen de hoeveelheid die je moet nemen om dat effect te bereiken verschilt.

Maar veel soorten drugs brengen een ander risico met zich mee: ze beïnvloeden rechtstreeks het verstand. Ze kunnen de waarnemingen van de gebruiker van wat er om hem of haar heen gebeurt vervormen. Als gevolg daarvan kunnen iemands handelingen vreemd, irrationeel, ongepast en zelfs destructief zijn.

Drugs blokkeren alle gewaarwordingen, zowel de gewenste als de ongewenste. Dus, hoewel ze op korte termijn hulp kunnen bieden bij het verlichten van pijn, verwoesten ze ook iemands bekwaamheid en alertheid en vertroebelen ze iemands denken.

Medicijnen zijn drugs die bedoeld zijn om iets van de werking van je lichaam te versnellen, te vertragen of te veranderen om zo te proberen dat lichaam beter te laten functioneren. Soms kan dat nodig zijn. Maar het blijven nog steeds drugs: ze werken als stimulerend of als kalmerend middel en te veel ervan kan je doden. Dus wanneer je medicijnen niet gebruikt zoals ze gebruikt horen te worden, kunnen ze even gevaarlijk zijn als drugs.

Het echte antwoord is om de feiten te kennen en in de eerste plaats geen drugs te gebruiken.

WAAROM GEBRUIKEN MENSEN DRUGS?

Mensen gebruiken drugs omdat ze iets in hun leven willen veranderen.

Hier volgen een paar redenen die jongeren voor hun drugsgebruik hebben gegeven:

- om erbij te horen
- om te ontsnappen of te ontspannen
- uit verveling
- om meer volwassen te lijken
- uit opstandigheid
- om te experimenteren

Ze denken dat drugs een oplossing zijn. Maar uiteindelijk worden de drugs het probleem.

Hoe moeilijk het ook voor iemand is om zijn probleem of problemen onder ogen te zien, de gevolgen van drugs zijn altijd erger dan het probleem dat men ermee probeert op te lossen. Het echte antwoord is om de feiten te kennen en in de eerste plaats geen drugs te gebruiken.

Miljoenen exemplaren van boekjes zoals deze zijn in meer dan 20 talen onder mensen over de hele wereld verspreid.

Omdat er steeds nieuwe drugs bijkomen en er meer over hun gevolgen bekend wordt, worden bestaande boekjes up-to-date gebracht en worden er nieuwe gemaakt.

De Foundation for a Drug-Free World is een organisatie zonder winstoogmerk ten bate van het publiek, die haar hoofdkantoor in Los Angeles, Californië, VS, heeft.

De stichting voorziet in onderwijsmaterialen, advies en coördinatie voor haar internationale drugspreventienetwerk. Ze werkt samen met jongeren, ouders, onderwijskrachten, vrijwilligersorganisaties en overheidsinstanties – iedereen die wil helpen om mensen een drugsvrij leven te laten leiden.

REFERENTIELIJST:

Voor de referenties die zijn gebruikt bij het samenstellen van dit boekje, zie GeenDrugs-WelLeven.nl/refs.

FOTOCREDITS: omslag: DEA (drugs); binnenkant omslag: Corbis; pagina's 5, 8: DEA (drugs); pagina 12: met dank aan InfoImagination.org

FEITEN DIE JE MOET WETEN

Dit boekje is deel van een serie publicaties die feiten verschaffen over marihuana, alcohol, fentanyl, synthetische drugs, xtc, cocaïne, crack cocaïne, crystal meth en methamfetamine, inhaleermiddelen, heroïne, lsd en misbruik van medicijnen. Uitgerust met deze informatie kan de lezer zelf de keuze maken om een drugsvrij leven te leiden.

Ga, om gratis online cursussen te doen of om in contact te komen met een Drug-Free World-afdeling in jouw regio, naar
GeenDrugs-WelLeven.nl

Foundation for a Drug-Free World
GeenDrugs-WelLeven.nl • info@drugfreeworld.org
1 (888) 668 6378 • +1 818 952 5260

Scan hier om dit boekje te downloaden

© 2025 Foundation for a Drug-Free World. Alle Rechten Voorbehouden. Truth About Drugs (De Feiten over Drugs) en het Foundation for a Drug-Free World Logo zijn handelsmerken in het bezit van de Foundation for a Drug-Free World en worden met permissie gebruikt. #S001562 – DUTCH